

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

ประชากรโลกและชาติพันธุ์ ‘ฮั่น’

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Lies have short legs but long wings.

(สุภาชาติฝรั่งเศส)

คำโกหกมีขาที่สั้น แต่มีปีกที่ยาว

ณ ปลายเดือนพฤษภาคม 2552 ประชากรโลกมีประมาณ 6.8 พันล้านคน และคาดว่าจะมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึง 9 พันล้านคนในอีก 30 ปีข้างหน้า ในจำนวนนี้คนเอเชียมีสัดส่วนมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนจีนเผ่าพันธุ์ ‘ฮั่น’ มีสัดส่วนสูงที่สุดถึงเกือบร้อยละ 20 ของประชากรโลก

ประมาณการซึ่งเป็นที่ยอมรับกันก็คือเมื่อ 70,000-100,000 ปีก่อน ประชากรโลกที่ใช้ชีวิตแบบหาของป่า ล่าสัตว์ มีจำนวนอยู่ในระดับ 1 ล้านคน อาณาจักรโรมันเมื่อ 2,000 กว่าปีก่อนเชื่อว่ามีส่วนสำคัญอยู่ในบริเวณที่ปกครองทั้งตะวันออกและตะวันตกอยู่ประมาณ 55 ล้านคน

ตอนตั้งราชวงศ์หมิงของจีน เมื่อ 640 ปีก่อน (ค.ศ.1368) จีนมีประชากรประมาณ 60 ล้านคนในประชากรโลก 300-400 ล้านคน ซึ่งนับได้ว่ามีสัดส่วนที่สูงถึงประมาณร้อยละ 15-20 และในเวลาอีก 276 ปีต่อมาเมื่อสิ้นราชวงศ์หมิง (ค.ศ.1644) จีนมีประชากร 150 ล้านคน หรือเพิ่มเกือบ 3 เท่าตัวในเวลาเกือบ 300 ปี

สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งของการเพิ่มขึ้นของประชากรก็คือมีการนำพืชพันธุ์จากโลกใหม่คือทิวปอเมริกาไปยังเอเชียในศตวรรษที่ 16 หรือประมาณ 100 กว่าปีก่อนที่จะสิ้นราชวงศ์หมิง ซึ่งพืชพันธุ์เหล่านี้มีธาตุอาหารซึ่งทำให้อารมณ์แข็งแรง พืชที่ไปจากโลกใหม่ได้แก่ข้าวโพด มันฝรั่ง มันเทศ มะเขือเทศ สาเก ฯลฯ

การค้นพบโลกใหม่ทำให้คนในโลกเก่าคือเอเชียและยุโรปได้รับประโยชน์มากแต่ผู้รับเคราะห์กรรมก็คือเหล่าคนพื้นเมืองอินเดียแดงในโลกใหม่ หลักฐานทางโบราณคดีชี้ว่าร้อยละ 90 ถึง 95 ของคนพื้นเมืองเหล่านี้เสียชีวิตไปเพราะโรคฝีดาษ โรคหัด และไข้หวัดใหญ่ ที่ผู้บุกเบิกจากโลกเก่าเป็นผู้นำไป คนยุโรปและเอเชียคุ้นเคยกับโรคเหล่านี้นับเป็นศตวรรษจึงมีภูมิคุ้มกัน แต่คนพื้นเมืองไม่รู้จักรโรคเหล่านี้มาก่อนจึงล้มตายกันเป็นเบือ

ตัวเลขประมาณการแสดงให้เห็นว่าประชากรโลกมีคนเอเชียอยู่เป็นชนกลุ่มใหญ่มาตั้งแต่เมื่อมีหลักฐานจำนวนประชากรพอชัดเจนเมื่อ ค.ศ.1750 และเป็นเช่นนี้ไปจนแม้แต่ใน ค.ศ.2150

เมื่อเริ่มต้นใน ค.ศ.1750 ในประชากรโลกทั้งหมดมีคนเอเชียอยู่ร้อยละ 63.5 คนยุโรปร้อยละ 20.6 คนแอฟริกันร้อยละ 13.4 ในปี 2009 ปัจจุบันสัดส่วนดังกล่าวยังคงเรียงลำดับเหมือนเดิมกล่าวคือ ร้อยละ 60.4, 10.9 และ 14.5 แต่ในปี ค.ศ.2150 ลำดับสัดส่วนเปลี่ยนไปมีคนเอเชียร้อยละ 57.0 คนยุโรปร้อยละ 5.3 และคนแอฟริกันร้อยละ 23.7

ข้อสังเกตก็คือระหว่าง ค.ศ.1950 ถึง 2000 สัดส่วนคนเอเชียเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55.6 เป็น 60.8 คน แอฟริกันเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.8 เป็น 12.8 ในขณะที่สัดส่วนคนยุโรปสัดส่วน

ลดลงจากร้อยละ 21.7 เป็น 12.2 และสัดส่วนคนยุโรปน้อยลงทุกที ในขณะที่สัดส่วนคนแอฟริกันเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ส่วนสัดส่วนคนเอเชียขึ้นค่อนข้างทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 60 ถึง 57 ได้เกริ่นไว้ตอนต้นว่า ‘ฮั่น’ เป็นชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุดในโลก และเชื่อว่าน่าจะอยู่ในสถานะนี้มาตลอด 400 ปีที่ผ่านมา ‘ฮั่น’ กับจีน แตกต่างกันอย่างไร ข้อมูลในส่วนนี้ขอนำมาจากหนังสือ ‘ฮั่น ชาติพันธุ์ที่ไม่มีวันตาย’ โดย ‘เล่าชวนหัว’ นักเขียนเกี่ยวกับเรื่องจีน ผู้อุดมด้วยความรู้และอารมณ์ขัน

“...เดิมนั้นชาวจีนไม่ได้เรียกเผ่าพันธุ์ของตนว่า ‘ฮั่น’ แต่เรียกว่า ‘หัว’ คำว่าหัวนี้ตามรูปอักษรหมายถึงการรวมตัวของคนหลายหมู่เหล่า ปัจจุบันประเทศจีนใช้คำว่าจ้าวหน้าหน้า เรียกว่าจ้าวเหียนหมินกั๋งเทอวกั๋ว ในกรณีเป็นรัฐหรือประเทศมักใช้คำว่าหัว แต่เมื่อกกล่าวถึงจีนในฐานะเป็นเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์แล้ว ชาวจีนมักเรียกตนเองว่าเผ่าฮั่น ในประวัติศาสตร์อันยาวนานของจีนกว่า ห้าพันปี คำว่าฮั่นต้องถือว่าเป็นคำใหม่เพราะกำเนิดขึ้นประมาณสองพันกว่าปีเท่านั้น แต่ทำไมคนจีนจึงมีความภาคภูมิใจในการเรียกตนเองว่าเผ่าฮั่น

ภูมิหลังของแผ่นดินจีนแม้ว่าจะมีการตั้งราชวงศ์ตั้งแต่ยุคโบราณถึงยุคจีนชื่อยองเต้มาแล้วหลายราชวงศ์ เช่น เซี่ย 2183-1752 ปีก่อน ค.ศ. ชาง 1751-1111 ปีก่อน ค.ศ. และโจว 1111-256 ปีก่อน ค.ศ.

จีนชื่อยองเต้ตั้งราชวงศ์ฉินหรือจีนปราบดาภิเษกเป็นจักรพรรดิหรือฮ่องเต้พระองค์แรกในประวัติศาสตร์จีนเมื่อ 221 ปีก่อน ค.ศ. (2230 ปีก่อน) นักประวัติศาสตร์ชาวตะวันตกถือว่าจีนเริ่มเป็นประเทศในสมัยจีนชื่อยองเต้ จึงเรียกประเทศว่าฉินหรือ CHINA และเรียกคนจีนว่า CHINESE แต่ชาวจีนไม่ยอมเรียกตนเองว่าฉินเพราะรังเกียจว่าราชวงศ์ฉินเป็นทรราช

คนเผ่าหัวทั้งหลายยังนิยมเรียกตนเองว่าเป็นคนเมืองนั้นเมืองนี้ตามความเคยชินแต่ดั้งเดิม เช่น เรียกว่า คนฉี คนฉู่ คนฉิน คนเอี้ยน คนทาน คนจ้าว เป็นต้น เนื่องจากแต่เดิมนั้นทุกรัฐต่างเป็นอิสระไม่ขึ้นต่อกัน จนกระทั่งจีนชื่อยองเต้ปราบปรามทุกรัฐลงได้หมดและพยายามบังคับให้ทุกคนต้องกลายมาเป็น

อันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้การปกครองของรัฐฉินหรือเรียกรวมว่าประเทศฉิน

ราชวงศ์ฉินอยู่ได้เพียงประมาณสิบห้าปีเท่านั้น ไม่นานหรือมีบารมีมากพอที่จะให้คนเผ่าหัวทุกเผ่ายอมรับว่าตนเองเป็นคนฉิน

เมื่อสิ้นสุริยคติสมัยของจีนชื่อยองเต้ แผ่นดินจีนก็เกิดการจลาจล ชาวหัวต่างหมู่ ต่างเหล่าต่างประกาศตนเป็นอิสระไม่ขึ้นต่อรัฐบาลกลางของรัฐฉินอีกต่อไป

คนสำคัญคนหนึ่งประกาศตัวเป็นหัวหน้ากลุ่มปฏิวัติต่อต้านการปกครองของรัฐฉินคือก้านหนลิวปาง คนไทยคุ้นเคยชื่อนี้ว่าเล่าปings บุคคลผู้นี้เองที่ทำให้ชาวจีนทั้งหลายเรียกตนเองว่า คนฮั่น...”

ในเวลาภายหลังมีการตั้งราชวงศ์ฮั่นขึ้นอีก (มีทั้งราชวงศ์ฮั่นตะวันตกและตะวันออก) โดยราชวงศ์ฮั่นตะวันออกเริ่มตั้งแต่ ค.ศ.25 ถึง

ค.ศ.220 แต่ก็เสื่อมลงโดยแยกเป็นสามก๊ก (เรื่องสามก๊กเริ่มตรงนี้) เล่าป้ออ้างตนว่าเป็นเชื้อสายราชวงศ์ฮั่น โดยพยายามตั้งราชวงศ์ฮั่นขึ้นที่เมืองเฉินตูในมณฑลเสฉวน (ราชวงศ์ของเล่าปี่นักประวัติศาสตร์เรียกว่าชู่ฮั่น อยู่ระหว่าง ค.ศ.221-263)

ประเทศจีนมีราชวงศ์จีนที่ไม่ใช่ฮั่นคือราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นชาติพันธุ์แมนจู (กลุ่มชนร่อนน้ออาศัยอยู่ในมณฑลแมนจูเรียทางตะวันออกเฉียงเหนือของจีน) พระนางซูสีไทเฮาแห่งราชวงศ์ชิงปกครองประเทศจีนโดยพฤตินัยนานถึง 48 ปี และเมื่อสวรรคตลงในปี ค.ศ.1908 ระบอบประชาธิปไตยของจีนก็สิ้นสุดลง

ในโลกใบนี้ที่เรามีมนุษย์อาศัยอยู่ทั้งตายไปแล้วและมีชีวิตอยู่รวมทั้งหมด 106 พันล้านคน ชาติพันธุ์ฮั่นถือได้ว่ายิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

มี เรื่องน่ารำคาญใจมาแล้วสักพันปี

ถ้าใครผ่านสะพานลอยตรงทางรถไฟยมราช โดยจะขึ้นทางด่วนออกนอกเมือง หากเหลือบขึ้นไปมองบนด้านข้างของสะพานอาจตกใจ เพราะนี่ว่าเขาพยายามปลูกต้นโพธิ์ไว้เพื่อเจริญธรรม นี่ผมพูดประชดนะครับ พูดจริงก็คือ มีต้นโพธิ์ โตขนาดนี้โป่งและนี้รอร่องๆ มานับได้เกือบ 10 ต้น เขียวสดใส แต่งออกออกมาจากรอยต่อของซีเมนต์ด้านข้างของสะพานครับ

ด้วยขนาดของลำต้นและใบที่งามจนยกขึ้นไปบนราวสะพานของบางต้น มันคงมีอายุพอควรที่หน้าแปลกใจก็คือผู้รับผิดชอบสะพานนี้เคยสังเกตเห็นหรือไม่ หากปล่อยให้ไม้ไม่หนานรากจะไซลงไปจนสะพานมีปัญหาแตกกร้าวและมันไม่น่าดูเพราะสะท้อนความไม่เอาไหนของภาครัฐไทย ผมเชื่อว่าไม่ได้ตั้งใจปลูก เพราะลำต้นงอกออกมาจากซอกหลืบของรอยต่อซีเมนต์ เดว่านกันมันคงถ่ายเมล็ดต้นโพธิ์ และคงถ่ายมานานแล้ว แต่รอดตาผู้รับผิดชอบไปได้นานจนหน้าอัศจรรย์ใจในความไม่ใส่ใจ

สี่แยกอันตรายที่เห็นรถชนกันจนกระเด็นไปอยู่บนทางเดินเท้าอยู่บ่อยๆ ก็คือ สี่แยกสาทรประดิษฐ์ คาดว่าปัญหาเกิดจากมองสัญญาณไฟผิด สี่แยกนี้มันดูยุ่งเหยิงและแปลกๆ อยู่แล้ว เพราะเป็นถนนใกล้ทางด่วนมีทั้งลอดและอ้อมเสา สัญญาณไฟที่ควบคุมรถของถนนด้านหนึ่งมี 2 อัน อันหนึ่งอยู่สูงและไกลออกไปแต่เห็นโดดเด่น อีกอันเป็นสัญญาณที่ติดไว้ไม่เด่น เพราะต่ำจนคนมักมองข้าม โดยเฉพาะหากไปอยู่ใกล้ๆ จะมองไม่เห็นเลย

ปัญหาที่คือสัญญาณไฟอันใกล้คือ สัญญาณที่ตั้งใจให้ผู้ขับรถในทางที่วิ่งไปดู แต่คนขับมักมองข้าม กลับไปดูสัญญาณไฟสูงเด่นที่เป็นสัญญาณของอีกทางหนึ่ง นี่คือสาเหตุที่ทำให้รถมักวิ่งผ่านไฟแดงโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากดูไฟสัญญาณอีกอันที่ไม่ใช่ของตัวเอง

ถ้าไม่แก้ไขรับรองชนกันรายวัน ใครจะไปรู้ว่ามีวันหนึ่งอาจเป็นคิวของผู้รับผิดชอบความปลอดภัยในเรื่องไฟจราจรนี้ก็เป็นได้